

**Wewnętrzny System Zapewnienia
i Doskonalenia Jakości Kształcenia
na Wydziale Nauk Ekonomicznych
Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie**

Wydanie 2

Dokument przyjęty uchwałą Rady Wydziału z dnia 24.02.2015r.

Spis treści

1. Założenia i podstawy prawne	3
2. Zakres	3
3. Cele i funkcje	3
4. Model	4
5. Struktura organizacyjna.....	4
6. Procesy	5
7. Procedury	6
8. Zasoby.....	6
9. Narzędzia	6
10. Nadzór nad dokumentacją i zapisami.....	7
11. Doskonalenie	7
12. Załączniki	8
Załącznik 1. Model Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych SGGW.....	8
Załącznik 2. Struktura organizacyjna Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.....	8
Załącznik 2A. Kompetencje organów kolegialnych Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.	8
Załącznik 2B. Zakres uprawnień i odpowiedzialności organów jednoosobowych Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.....	8
Załącznik 3. Terminarz prac Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych SGGW.....	8
Załącznik 4 – Wzór kalendarza jakości dla Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.	8

1. Założenia i podstawy prawne

Na Wydziale Nauk Ekonomicznych Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, zwanym dalej Wydziałem, funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, zwany dalej Systemem.

System został opracowany na podstawie art. 9 ust. 3 pkt. 3c ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz.U. 2005.1365 z późn. zm.) oraz art. 8 ust 2 pkt. h *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia* (Dz.U. 2014.1370), a także art. 3 *Uchwały nr 1 - 2013/2014 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 23 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie*.

System zgodny jest ze strategią rozwoju Wydziału, polityką jakości kształcenia oraz z obowiązującym prawem i regulacjami uczelnianymi.

System powstał i jest doskonalony przy udziale społeczności akademickiej i interesariuszy Wydziału w oparciu o dotychczasowe doświadczenia w zakresie dbania o jakość kształcenia na Wydziale, uczelniane, krajowe i międzynarodowe dobre praktyki, drogą szerokich konsultacji i dialogu, z poszanowaniem wartości i tradycji akademickich.

System opiera się na spójnych, czytelnych, skutecznych i efektywnych rozwiązaniach, które służą zapewnieniu i doskonaleniu jakości kształcenia na Wydziale, co promuje różnorodność i kreatywność.

2. Zakres

Wewnętrzny System Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych obejmuje kształcenie na każdym z oferowanych przez Wydział kierunków studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia oraz na studiach podyplomowych.

System jest spójnym elementem szerszego kompleksowego systemu zarządzania jakością kształcenia, wdrożonego w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Przyjęto w nim, że podstawowym poziomem funkcjonowania uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie jest poziom podstawowych jednostek organizacyjnych, czyli wydziałów. Uczelnia wdrożyła wspólne dla wszystkich wydziałów ramy instytucjonalne oraz zapewnia wybrane narzędzia, a także sprawuje ogólny nadzór nad jakością kształcenia. Wydział przyjął tym samym wewnętrzne rozwiązania, które stanowią podstawę funkcjonowania Systemu wydziałowego.

3. Cele i funkcje

System służy realizacji wydziałowej polityki jakości kształcenia. Jego podstawowym celem jest zapewnienie osiągnięcia założonych efektów kształcenia przez studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych poprzez wsparcie indywidualnych i instytucjonalnych wysiłków w tym zakresie.

Jednocześnie System służy realizacji następujących celów szczegółowych:

- 1) stworzenie przejrzystych zasad i warunków zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, w tym dostarczanie czytelnych wzorców i standardów postępowania;
- 2) ciągłe monitorowanie jakości procesu kształcenia;
- 3) regularna ocena i weryfikacja efektów kształcenia i jakości procesu kształcenia;
- 4) wdrażanie skutecznych, wielowymiarowych narzędzi służących zarządzaniu jakością kształcenia;
- 5) podejmowanie systematycznych działań doskonalących proces kształcenia;
- 6) rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich;
- 7) rozwój współpracy w zakresie kształcenia z interesariuszami i partnerami Wydziału z kraju i zagranicy;
- 8) identyfikacja, promowanie i upowszechnianie dobrych praktyk oraz wymiana doświadczeń w zakresie kształcenia oraz zarządzania jakością kształcenia;
- 9) publikowanie informacji na temat kompetencji i umiejętności absolwentów Wydziału oraz jakości procesu kształcenia;
- 10) promowanie oferty dydaktycznej oraz podejmowanie działań podnoszących atrakcyjność i konkurencyjność Wydziału.

Do podstawowych funkcji Systemu należy planowanie, zapewnienie, monitorowanie i ocena oraz doskonalenie jakości kształcenia, a także informowanie o rozwoju kultury jakości kształcenia.

4. Model

Spółeczność akademicka Wydziału oraz interesariusze przyjęli, iż jakość kształcenia oznacza dążenie do jak najlepszego zaspokajania potrzeb odbiorców procesu kształcenia (w tym: studentów, pracodawców, społeczeństwa), których uznaje się za partnerów. Dążenie to przejawia się w ustanowieniu i stosowaniu praktycznych zasad i wzorców postępowania, które uznano za właściwe do stworzenia zaufania do oferty Wydziału.

System tworzą powiązane ze sobą struktury, procesy, procedury, zasoby i narzędzia. Model Systemu oparty jest na podejściu procesowym i cyklu Deminga. Model ten zakłada ciąg działań następujących po sobie w porządku logicznym pozwalających na ciągłe doskonalenie systemu. Prowadzone są następujące działania: ustalenie celów, zaplanowanie sposobów ich osiągnięcia w postaci procesów, zapewnienie zasobów potrzebnych do realizacji procesów, realizacja procesów, pomiar i analiza wyników procesów, ocena procesów i realizacji celów, działania doskonalące.

Model Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych SGGW jest przedstawiony w Załączniku 1.

5. Struktura organizacyjna

Za jakość kształcenia odpowiedzialni są wszyscy członkowie społeczności akademickiej Wydziału, w tym władze, nauczyciele akademicki, pracownicy administracji, studenci, doktoranci oraz słuchacze studiów podyplomowych, poprzez swoją postawę i działania.

Formalna struktura organizacyjna Wydziału, w ramach której zdefiniowano podstawowe zakresy obowiązków i uprawnień poszczególnych jej elementów, służy zapewnieniu, ocenie i doskonaleniu jakości kształcenia, jak również ma za zadanie inspirować, wspierać i koordynować indywidualne oraz instytucjonalne działania w tym zakresie. Formalną strukturę organizacyjną Wydziału opisano w Załączniku 2.

Podmioty wchodzące w skład struktury organizacyjnej Wydziału współdziałają w ramach Systemu, realizując działania zgodnie z zakresem swoich kompetencji (Załącznik 2A oraz Załącznik 2B) w celu zapewnienia warunków do sprawnego realizacji procesu kształcenia i umożliwiając osiągnięcie założonych efektów kształcenia oraz rozwijanie kultury jakości kształcenia na Wydziale.

6. Procesy

System funkcjonuje w oparciu o działania powiązane w spójne procesy zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, które wykorzystując dostępne zasoby, ukierunkowane są na następujące obszary:

1. Zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia. Incydenty. Ryzyko. Innowacje. Dokumentacja systemu.
2. Zapewnienie jakości kadry naukowo-dydaktycznej oraz personelu administracyjnego.
3. Uruchamianie kierunku studiów i projektowanie programu kształcenia i planu studiów. Wycena efektów kształcenia oraz opracowanie sylabusów. Monitorowanie i aktualizacja programów kształcenia i planów studiów oraz efektów kształcenia i sylabusów.
4. Zasady kwalifikacji kandydatów na studia. Ustalanie limitów przyjęć. Proces rekrutacji. Uznawanie efektów uczenia się. Przenoszenie z innych kierunków i uczelni. Nostryfikacje.
5. Organizacja procesu kształcenia, organizacja roku akademickiego, planowanie zajęć. Wybór przedmiotów fakultatywnych. Monitorowanie spełnienia wymogów dotyczących minimum kadrowego. Dokumentowanie przebiegu studiów. Obsługa administracyjna.
6. Proces dydaktyczny. Praktyki i staże. Ocenianie studentów. Przechodzenie na kolejne okresy rozliczeniowe. Przygotowywanie pracy dyplomowej. Procedura antyplagiatowa. Egzamin dyplomowy. Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Etyka w kształceniu.
7. Prowadzenie działalności badawczej i rozwojowej. Transfer wiedzy i popularyzacja nauki. Studencki ruch naukowy.
8. Internacjonalizacja działalności. Oferta w językach obcych dla studentów polskich i cudzoziemców. Mobilność studentów, doktorantów, słuchaczy i pracowników.
9. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Współpraca z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. Samorząd studencki i doktorancki. Samorząd pracowniczy.
10. Zasoby do prac badawczych i rozwojowych oraz kształcenia. Środki wsparcia studentów, doktorantów i słuchaczy w obszarach: naukowym, dydaktycznym, administracyjnym oraz socjalnym. Osoby niepełnosprawne.
11. System gromadzenia i analizowania informacji nt. jakości kształcenia. Promocja i publikowanie informacji nt. funkcjonowania Wydziału.
12. Badania ankietowe opinii studentów, doktorantów i słuchaczy dotyczące oceny zajęć, prowadzących i obsługi administracyjnej. Monitorowanie losów zawodowych absolwentów i potrzeb edukacyjnych na rynku pracy. Monitorowanie nakładów pracy studentów. Opinie

pracodawców i praktykodawców. Skrzynka jakości. Wirtualne Koło Jakości. Oceny zewnętrzne.

Procesy te są spójne z obszarami nadzorowanymi w ramach uczelnianego systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia wymienionymi w Załączniku 3 do *Uchwały nr 1 - 2013/2014 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 23 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.*

7. Procedury

System wdrażany jest za pomocą procedur, które stanowią szczegółowe ramy instytucjonalne dla procesów zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia. Procedury te określają zasady i wzorce postępowania dla tych procesów w zakresie ich planowania, realizacji, monitorowania, oceny i doskonalenia.

Procedury mogą być uszczegółowione przez instrukcje, regulaminy lub formularze. Dokumenty te zebrane są w spójnym dokumencie – *Księdze procedur. Księga procedur* podlega weryfikacji w ramach przeglądu Systemu.

Procedury stosowane w ramach Systemu mogą być nadzorowane z poziomu Uczelni lub Wydziału. Każda procedura nadzorowana z poziomu Wydziału ma wyznaczonego właściciela procesu – osobę, która odpowiada za nadzorowanie procedury.

Procedury, instrukcje, regulaminy i formularze nadzorowane z poziomu Wydziału przygotowywane są przez osoby wskazane przez Dziekana. Dokumenty te formalnie są zatwierdzane do stosowania przez Dziekana na podstawie decyzji. Dziekan przed ich zatwierdzeniem może zwrócić się o opinię do Rady Wydziału lub komisji wydziałowych.

8. Zasoby

Zapewnienie odpowiednich zasobów jest warunkiem realizacji procesów i osiągnięcia celów jakości kształcenia. Wydział podejmuje wszelkie możliwe działania, by zapewnić najlepsze możliwe zasoby wiedzy, osobowe, rzeczowe i finansowe. Za zapewnienie odpowiednich zasobów potrzebnych do realizacji procesów odpowiedzialny jest Dziekan. Zasoby podlegają weryfikacji w ramach przeglądów Systemu.

9. Narzędzia

Realizację podstawowych funkcji Systemu wspierają liczne narzędzia służące do gromadzenia i przetwarzania danych opisujących rzeczywiste fakty związane z jego funkcjonowaniem.

Dane gromadzone w ramach Systemu umożliwiają dokonywanie regularnej, rzetelnej i wielowymiarowej oceny jakości kształcenia, uwzględniającej perspektywę szerokiego grona interesariuszy, oraz stanowią wiarygodną podstawę do jej doskonalenia.

Narzędzia wykorzystywane w ramach Systemu mogą być wdrażane z poziomu Uczelni lub Wydziału. Narzędzia te są powiązane w spójny system informacyjny stosowany na potrzeby Wydziału.

Doskonalenie jakości kształcenia realizowane jest za pomocą kalendarza jakości, który jest opracowywany przez Pełnomocnika Dziekana ds. Jakości Kształcenia raz do roku i zatwierdzany przez Dziekana po uzyskaniu opinii Komisji ds. Jakości Kształcenia. Wzór kalendarza jakości przedstawia Załącznik 4.

Podstawowe narzędzia służące monitorowaniu i ocenie oraz doskonaleniu jakości kształcenia, wraz z ogólnym terminarzem ich stosowania, są wymienione w Załączniku 3. Katalog ten ma charakter otwarty, w miarę potrzeb mogą być stosowane także inne narzędzia.

10. Nadzór nad dokumentacją i zapisami

Nadzór nad dokumentacją Systemu sprawuje Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia, prowadząc stosowny wykaz, który jest aktualizowany raz na rok lub w miarę potrzeb. Aktualna dokumentacja systemu dostępna jest na stronie internetowej Wydziału.

Dokumentację potwierdzającą uzyskanie założonych efektów kształcenia przez studentów, doktorantów i słuchaczy przechowuje osoba odpowiedzialna za przedmiot przez okres trwania cyklu kształcenia.

Zapisy sporządzone w ramach Systemu przechowuje Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia przez 5 lat.

11. Doskonalenie

System podlega regularnej ocenie skuteczności funkcjonowania i doskonaleniu w ramach corocznych przeglądów. W ich trakcie dokonuje się weryfikacji skuteczności struktur, procesów i narzędzi zarządzania jakością kształcenia funkcjonujących na Wydziale, a także zasobów niezbędnych do prowadzenia kształcenia. Przeglądy systemu wykonywane są zgodnie z pkt. 6 Załącznika 3 do *Uchwały nr 1 - 2013/2014 Senatu Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie z dnia 23 września 2013 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie*.

Konflikty, incydenty i skargi zgłaszane są do Dziekana i po zadekretowaniu rozpatrywane są przez osoby pełniące funkcje kierownicze na Wydziale lub Uczelni zgodnie z zakresem ich kompetencji przewidzianych *Statutem Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie* lub regulaminami szczegółowymi.

Ciągłe doskonalenie jakości kształcenia realizowane jest, zgodnie z cyklem Deminga, przez systematyczne podejmowanie działań doskonalących. Działania te, inicjowane oddolnie lub odgórnie, są realizowane w związku ze zidentyfikowanymi zmianami w otoczeniu Wydziału, potrzebami i/lub problemami, a także w odpowiedzi na powstałe incydenty, zgłoszone skargi, jak również zidentyfikowane niezgodności (w wyniku oceny wewnętrznej i/lub zewnętrznej).

Każda niezgodność stwierdzona w ramach systemu jest identyfikowana i analizowana. Do zapewnienia ciągłego doskonalenia Systemu służy system działań korekcyjnych, korygujących i zapobiegawczych. Szczegółowy tryb postępowania zapisywany jest w Kalendarzu jakości.

12. Załączniki

Załącznik 1. Model Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych SGGW.

Załącznik 2. Struktura organizacyjna Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.

Załącznik 2A. Kompetencje organów kolegialnych Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.

Załącznik 2B. Zakres uprawnień i odpowiedzialności organów jednoosobowych Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.

Załącznik 3. Terminarz prac Wewnętrznego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Ekonomicznych SGGW.

Załącznik 4 – Wzór kalendarza jakości dla Wydziału Nauk Ekonomicznych SGGW.